

det andet Ting. Det forekommer mig, at dette strider saa absolut imod al parlamentarisk Skik, at jeg ikke forstaaer, hvorledes det kan gøres. Jeg vil indrømme, at Hensynsfuldhed overfor politiske Modstandere er meget godt og til Tider paa sin Plads, men jeg vil dog vare imod, at man af lutter Hensynsfuldhed mod anderledes tænkende glemmer det Hensyn, som vi skylder de Vælgere, der har sendt os ind i Tinget netop for at virke for samme Forslags Fremme. Jeg vil mane alle Forslagets Venner til at staa fast og enig om Forslaget. Faren kommer ikke blot fra dem, der erklærer sig for Modstandere af det, men sandelig lige saa meget fra dem blandt dets Venner, som for en eller anden efter deres Mening maaske ikke saa betydelig. Ankes Skyld giver Modstanderne Anvisning paa de Punkter, hvor de bedst kan angribe Forslaget. Jeg synes, at vi derved kommer til at ligne en belejret By, hvor en Del af Forsvarerne signaliserer til Angriberne, at paa de og de Punkter kan de angribe, saa skal de faa Hjælp inde fra. Noget saadant skulde vi ikke gerne opleve her i Tinget.

J. Andersen: Der er adskillige Ting i Verden, som jeg ikke forstaaer, og nogle af dem vil jeg gerne have forklaret her, saa at jeg mulig kunde komme til at forstaa dem. Noget af det mest uforstaaelige, jeg har truffet paa, er den Kendsgerning, at Ministeriet Berntsen skulde gaa sidste Sommer. Jeg hører jo nok, at Aarsagen dertil er Valgets Resultat, men den Forklaring kan jeg ikke uden videre tage for gode Varer. Det er jo givet, at dette Parti kunde have faaet et andet Valgresultat, om det havde ønsket det. Forud for Valget blev der ført Forhandlinger mellem de Partier, som var Venner af Grundlovsforslaget, og jeg var den Gang som Medlem af mit Partis Bestyrelse med til at føre disse Forhandlinger. Det blev derunder fra vor Side sagt til det da regerende Parti, at vi var rede til Forhandling om Forholdene paa det Grundlag, at vi ved Valget søgte at opretholde Status quo med Hensyn til Mandatfordelingen; men det vilde man fra den Side ikke gaa ind paa, en saadan Forhandling vilde man overhovedet ikke føre. Og derfor siger jeg, at de Herrer har ikke Ret til at skyde sig ind under, at de er kommet ind med Tab af saa og saa mange Mandater, thi de kunde have undgaaet dette, hvis de havde villet. De vilde ikke, og saa gik vi altsaa til Valg, og Re-

sultatet blev jo, at Venstre kom ind med et Tab af en halv Snes Mandater. Men at Partiet tabte nogle Mandater, skyldes dog kun den Kendsgerning, at Højre tog sine Stemmer fra sidst tilbage; endvidere er det en Kendsgerning, at dette Parti her i Tinget har en hel Del flere Mandater, end dets Vælgertal egentlig berettiger det til at have — det er jo endnu Folketingets største Parti —, og jeg kan derfor ikke se rettere, end at det havde Pligt til at beholde Førerskabet og at føre den Sag igennem, som det Ministerium, der er udgaaet af dette Parti, havde ført frem, og som vandt saa stor Tilslutning baade her i Tinget og ved Valget den 20. Maj, at det maatte være klart for de Herrer, at de var de stærkeste og mest egnede til at gennemføre dette Forslag. Naar Regeringen alligevel gik af, tillader jeg mig at tro, at det ikke just var af Kærlighed til Grundlovssagen, den blev drevet bort. Havde Kærligheden til Grundlovssagen været stor og levende i hele Partiet, havde dette vel tilladt Regeringen at arbejde videre, som den havde begyndt. Det ser for mig ud, som om der indenfor Venstre var en Del, der ikke vilde have, at Partiet vedblivende havde Ledelsen, fordi Valget havde givet det Resultat, at det var blevet umuligt for Venstre i denne Sag at slutte Forlig med Højre udenom de andre Partier. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis Valget ikke havde faaet dette Udfald, var de Herrer blevet ved. Hvor mange der er af den Slags Venner af Forslaget, kan jeg jo ikke sige, men det har glædet mig overordentlig at høre de Udtalelser, det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) forleden fremsatte, og som gik ud paa, at de, der mulig ønsker at modarbejde Grundlovssagen, ikke tør. Jeg haaber, at det ærede Medlem har Ret heri, og at vi inden meget længe skal komme til det afgørende Spørgsmaal: Skal vi have den nye Grundlov, eller skal vi ikke, og at det saa maa gaa saaledes, at alt, hvad der tilhører de tre Partier, enten de saa staa lidt mere eller lidt mindre stærke, vil slutte sig sammen om at kræve, at nu skal Forslaget gennemføres, nu skal den lige og almindelige Valgret være gældende i Danmark. Der er utvivlsomt nogle Medlemmer, der er noget ængstelige for den almindelige Valgret, og de har fundet paa ikke at sige dette lige ud, men at gøre Indvendinger gældende paa dette eller hint Omraade overfor Forslagets tekniske Sider. Jeg tror ikke, man skal hæfte sig alt for meget ved dette, om vi skal have